

Guds Omsorg omfatter ogsaa Jøden

Taler

Peter Hersleb Harboe Castberg

Dato

9 september 1842

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Debatt om jødeparagrafen i Grunnloven

- 1 Jeg tillader mig ved nogle faa Ord at afgive den Erklæring, at ikke heller jeg tør
negte min Stemme til Ophævelsen af det Forbud, hvorved Jøder ere udelukkede
fra Riget. Jeg tør det ikke, fordi jeg som Kristen ei skulde kunne forsvare det og
som Menneske er mig bevidst, at Samvittighedens Stemme, at Humanitet, at de
5 ædleste Følelser i det menneskelige Hjerte oprøre sig mod en saadan Krænkelse
af den Kjærlighed, der minder om vor fælles Guds omfattende og uendelige
Barmhjertighed. Man har til Forsvar for en modsat Beslutning taget saagodtsom
udelukkende sin Tilflugt til materielle Interesser; men i den deraf udledede
Argumentation skjulte sig store Vildfarelser. Det ydre Menneske staaer dog ei
10 isoleret fra det indre, og dersom dydige Grundsætninger lede Menneskets
Handlinger, saa føre disse upaatvivlelig til Velsignelse, hvor lidet lovende end
Udsigterne dertil stundom kunne være for menneskelige Øine. Unegteligt er det
derfor den klogeste politiske Regel, stedse at tage Gud med paa Raad, og var der
end nogen klogere Regel for de Udvortes Anliggender, saa burde dog Enhver
15 bede Gud bevare sig fra at følge den.

- Overbeviist om, at denne Gud ei har givet os Norges Land saaledes til Odel og
Eie, at vi med hans Villie skulde kunne udelukke derfra et Folk, som han ogsaa
opholder paa Jorden, tør jeg ei negte Jøden Adgang til Riget; thi det staaer dog
20 vel fast, at Jorden og dens Fylde er Herrens.

- Det er da min Mening, at der er langt vigtigere Indlæg i denne sag end
Skribenters og Børskommitteers - vi have Religionens, Humanitetens,
Ydmyghedens, Kjærlighedens - disse har jeg agtet paa, og jeg vil lade mig lede af
25 de Oplysninger, som ved dem meddeles, idet jeg trygt overlader Følgerne deraf
til Ham, hvis kjærlige Omsorg omfatter den Frie og den Ufrie, den Kristne og
Jøden.

Kilde

Storthings-Efterretninger 1836-1854, bd. 2. Christiania 1893, s. 122.

30

Emner

Innlegg i Stortinget, Lovgivning, Norsk historie

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/guds-omsorg-omfatter-ogsaa-joden>

35

40

45

50

55

60

65